

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 23. marts 2011
Kontor: Formueretskontoret
Sagsnr.: 2011-7220/21-0071
Dok.: TRM41026

Notat
om
lovgivningsmæssige konsekvenser
(forbedringer og forringelser af forbrugerbeskyttelsen)
af Rådets generelle indstilling af 24. januar 2011 vedrørende
forslaget til et forbrugerrettighedsdirektiv

1. Indledning

Kommissionen fremsatte den 8. oktober 2008 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forbrugerrettigheder (KOM(2008) 614 endelig).

På et rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 24. januar 2011 vedtog Rådet en generel indstilling vedrørende forslaget på grundlag af Rådets reviderede version af 10. december 2010. Den generelle indstilling vil danne grundlag for Rådets kommende forhandlinger med Europa-Parlamentet om forslaget.

Den reviderede version af forslaget lægger op til at erstatte direktiv 85/877/EØF om aftaler indgået uden for fast forretningssted og direktiv 97/7/EF om aftaler vedrørende fjernsalg. I modsætning til de to direktiver, der er minimumsharmoniseringsdirektiver, lægges der med direktivforslaget (fortsat) op til totalharmonisering. På visse punkter får medlemslandene dog mulighed for at opretholde og fastsætte nationale regler, der giver forbrugeren en bedre beskyttelse.

I det følgende beskrives kort en række punkter, hvor det foreliggende direktivforslag vil medføre henholdsvis forbedringer og forringelser af forbrugerbeskyttelsen. Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at der er tale om et ”øjebliksbillede”, idet der fortsat udestår forhandlinger med Europa-Parlamentet (Europa-Parlamentet forventes at stemme om forsla-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

get den 24. marts 2011). Det endelige udkast til direktiv må derfor forventes i et vist omfang at ville adskille sig fra den foreliggende reviderede version af forslaget.

Det bemærkes i øvrigt, at den endelige vurdering af de lovgivningsmæssige konsekvenser for dansk ret vil skulle foretages i forbindelse med gennemførelsen af det vedtagne direktiv.

Som det fremgår nedenfor, indebærer det foreliggende direktivforslag en række forbedringer af forbrugerbeskyttelsen i forhold til i dag, men på visse punkter også forringelser af forbrugerbeskyttelsen. Der kan i den forbindelse være anledning til at understrege, at der – som tidligere tilkendegivet over for Folketingets Europaudvalg – fra regeringens side lægges stor vægt på, at direktivforslaget samlet set vil styrke forbrugerbeskyttelsen her i landet.

2. Forbedringer af forbrugerbeskyttelsen

- Udvidet definition af begrebet "fjernsalgsaftale"

Efter forslaget defineres en "fjernsalgsaftale" som enhver købs- eller tjensteydelsesaftale, hvor den erhvervsdrivende og forbrugeren ikke mødes fysisk, og hvor der til og med aftalens indgåelse udelukkende anvendes én eller flere fjernkommunikationsteknikker (f.eks. postordresalg, telefonsalg, internetsalg mv.).

I modsætning til gældende dansk ret er det ikke et krav, at der skal foreligge et såkaldt "system for fjernsalg" (det vil sige, at den erhvervsdrivende som led i sin markedsføring har etableret et system til indgåelse af aftaler ved brug af fjernkommunikationsteknikker, f.eks. en hjemmeside, hvor der kan afgives en ordre, eller et system med postordresalg). En forbruger vil efter forslaget således kunne udnytte sin 14-dages fortrydelsesret også i tilfælde, hvor forbrugeren ringer op til en erhvervsdrivende og indgår en aftale, selvom den erhvervsdrivende i sin markedsføring ikke lægger op til denne form for aftaleindgåelse.

- Udvidet definition af begrebet "aftale indgået uden for fast forretningssted"

De gældende danske regler om den erhvervsdrivendes oplysningspligt og forbrugerens fortrydelsesret gælder ikke, når en aftale indgås på f.eks.

forbrugerens bopæl, og aftalen angår en vare eller tjenesteydelse, i anledning af hvilken forbrugeren udtrykkeligt har anmodet den erhvervsdrivende om besøg.

Efter forslaget vil også sådanne tilfælde være omfattet af direktivets regler om aftaler indgået uden for fast forretningssted. En forbruger, der f.eks. telefonisk har anmodet en erhvervsdrivende om at aflægge forbrugeren et besøg med henblik på indgåelse af en aftale om køb af en støvsuger, vil derfor kunne udnytte sin 14-dages fortrydelsesret for så vidt angår den aftale, der indgås med den erhvervsdrivende i forbrugerens hjem.

De gældende danske regler om den erhvervsdrivendes oplysningspligt og forbrugerens fortrydelsesret gælder endvidere ikke ved køb på en udstilling, et offentligt sted eller en messe mv., hvis varen og købesummen udveksles samtidig med aftalens indgåelse.

Efter forslaget vil reglerne om den erhvervsdrivendes oplysningspligt og forbrugerens fortrydelsesret finde anvendelse også i sådanne tilfælde, medmindre den erhvervsdrivende udøver sin erhvervsaktivitet det pågældende sted på sædvanlig basis.

- *Udvidelse af den erhvervsdrivendes oplysningspligt*

Efter gældende dansk ret skal den erhvervsdrivende i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted alene oplyse om forbrugerens fortrydelsesret og navn og adresse på den person eller virksomhed, over for hvem fortrydelsesretten kan gøres gældende.

Forslaget indebærer en udvidelse af den erhvervsdrivendes oplysningspligt i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted. Efter forslaget vil den erhvervsdrivende således fremover bl.a. skulle give forbrugeren oplysninger om varens eller tjenesteydelsens vigtigste egenskaber, varens eller tjenesteydelsens samlede pris og vilkårene for betaling og levering.

- *Den erhvervsdrivendes tilsidesættelse af sin oplysningspligt*

Efter gældende dansk ret udløber forbrugerens fortrydelsesfrist i fjernslagsaftaler 3 måneder efter, at forbrugeren har fået varen i hænde, eller

aftalen om levering af en tjenesteydelse er indgået, når den erhvervsdrivende ikke har opfyldt sin oplysningspligt.

Forslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter fortrydelsesfristen, hvis den erhvervsdrivende ikke har opfyldt sin oplysningspligt om bl.a. fortrydelsesret, varens vigtigste egenskaber eller varens pris, i fjernsalgsaftaler først udløber 6 måneder efter, at forbrugeren har fået varen i hænde, eller aftalen om levering af en tjenesteydelse er indgået.

- *Fremgangsmåden ved forbrugers udnyttelse af fortrydelsesretten*

Efter gældende dansk ret er det ved fjernsalg af en vare ikke tilstrækkeligt, at forbrugeren inden for fortrydelsesfristen på 14 dage giver den erhvervsdrivende meddelelse om, at fortrydelsesretten udnyttes, idet det er en yderligere betingelse, at forbrugeren *tilbagesender* (eller tilbagelever) varen til den erhvervsdrivende inden fortrydelsesfristens udløb.

Forslaget indebærer, at forbrugeren for at udøve sin fortrydelsesret skal give den erhvervsdrivende *meddelelse* herom inden udløb af 14-dagesfristen. Herefter har forbrugeren en frist på 14 dage til at tilbage-sende (eller tilbagelevere) varen til den erhvervsdrivende. Denne 14-dagesfrist regnes fra den dato, hvor forbrugeren har givet den erhvervsdrivende besked om, at aftalen fortrydes.

- *Fortrydelsesret efter påbegyndt levering af en tjenesteydelse*

Efter gældende dansk ret kan forbrugeren ikke fortryde købet af en tjenesteydelse, efter at arbejdet er påbegyndt med forbrugers samtykke.

Forslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter forbrugeren kan fortryde en aftale om levering af en tjenesteydelse, efter at udførelsen af tjenesteydelsen er påbegyndt. Udnyttelsen af fortrydelsesretten forudsætter, at forbrugeren betaler et beløb til sælgeren, der er proportionalt med de ydelser, der allerede er leveret. Dette gælder dog kun, hvis den erhvervsdrivende over for forbrugeren har oplyst, at forbrugeren har en 14-dages fortrydelsesret, og at forbrugeren – hvis denne fortryder – skal betale et beløb, der står i forhold til de allerede leverede ydelser. Herudover skal forbrugeren på et varigt medium have anmodet den erhvervsdrivende om at påbegynde udførelsen af tjenesteydelsen inden fortrydelsesfristens udløb.

- *Den erhvervsdrivendes tilbagebetaling af købesummen*

Efter gældende dansk ret skal den erhvervsdrivendes tilbagebetaling af købesummen i tilfælde, hvor forbrugeren udnytter sin fortrydelsesret, ske snarest muligt og ved fjernsalg af varer senest 30 dage efter, at den erhvervsdrivende har modtaget varen retur, mens den erhvervsdrivendes tilbagebetaling ved køb af varer uden for fast forretningssted skal ske senest 30 dage efter, at den erhvervsdrivende har modtaget underretning fra forbrugeren om, at fortrydelsesretten udnyttes.

Forslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter den erhvervsdrivende uden unødigt ophold og senest 14 dage efter den dato, hvor den erhvervsdrivende har modtaget meddelelse fra forbrugeren om, at fortrydelsesretten udnyttes, skal refundere alle betalinger, som den erhvervsdrivende har modtaget fra forbrugeren. Den erhvervsdrivende kan dog tilbageholde betalingen, indtil varen er modtaget eller, hvis dette tidspunkt ligger tidligere, indtil forbrugeren har fremsendt dokumentation for, at varen er afsendt.

3. Foringelser af forbrugerbeskyttelsen

- *Beregningen af fortrydelsesfristen*

Efter gældende dansk ret skal fortrydelsesfristen i princippet regnes i kalenderdage, men dog således, at hvis den sidste dag for udøvelse af fortrydelsesretten falder på en helligdag, en lørdag, grundlovsdag, den 24. december eller den 31. december, så udløber fortrydelsesfristen først den følgende hverdag.

Efter forslaget skal fortrydelsesfristen regnes i kalenderdage.

- *Tilsidesættelse af den erhvervsdrivendes oplysningspligt*

Efter gældende dansk ret begynder fortrydelsesfristen på 14 dage ved en aftale indgået uden for fast forretningssted først at løbe, når forbrugeren fra den erhvervsdrivende har modtaget oplysning om bl.a. fortrydelsesfristen. Der gælder dog efter dansk ret en almindelig passivitetsgrundsætning, som vil kunne indebære, at en forbruger efter omstændighederne på et tidligere tidspunkt afskæres fra at benytte sin fortrydelsesret.

Som anført under pkt. 2 indeholder forslaget en bestemmelse, hvorefter fortrydelsesfristen først udløber 6 måneder efter, at forbrugeren har fået varen i hænde, eller aftalen om leveringen af tjenesteydelsen er indgået, hvis den erhvervsdrivende ikke har opfyldt sin oplysningspligt.

- *Forbrugerens returnering af en vare ved køb uden for fast forretningssted*

Efter gældende dansk ret skal forbrugeren – når denne udnytter sin fortrydelsesret – ved en aftale indgået uden for fast forretningssted alene stille varen til rådighed for den erhvervsdrivende, der således selv må afhente varen hos forbrugeren.

Forslaget indebærer, at forbrugeren ikke blot ved fjernsalgsaftaler, men også ved køb af en vare uden for fast forretningssted, for egen regning skal returnere varen, hvis forbrugeren ønsker at gøre brug af fortrydelsesretten. Det kan dog aftales, at den erhvervsdrivende skal betale for returneringen af varen. Endvidere skal den erhvervsdrivende betale for omkostningerne ved returneringen af en vare, hvis aftalen er indgået uden for fast forretningssted, og varen efter sin art ikke normalt kan sendes pr. post.

- *Fortrydelsesret ved køb af specialfremstillede varer*

Efter gældende dansk ret gælder fortrydelsesretten ved fjernsalg og aftaler uden for fast forretningssted også i tilfælde, hvor aftalen angår køb af en vare, der skal fremstilles eller tilpasses efter forbrugers individuelle behov, idet fortrydelsesretten dog bortfalder, når den erhvervsdrivende med forbrugers samtykke påbegynder fremstillingen af varen.

Forslaget indeholder en bestemmelse, hvorefter forbrugeren ikke har fortrydelsesret, når aftalen angår en vare, der er fremstillet eller tilpasset efter forbrugers individuelle behov.

- *Hæveadgang ved forsinkelse*

Efter gældende dansk ret kan forbrugeren ved en fjernsalgsaftale om en vare hæve købet i tilfælde af forsinkelse. Det gælder, selvom forsinkelsen er uvæsentlig.

Efter forslaget skal forbrugeren i tilfælde af forsinkelse over for den erhvervsdrivende fastsætte en yderligere passende frist for levering af varen, og først hvis denne frist overskrides, kan forbrugeren hæve købet. Forbrugeren kan dog hævet købet straks (det vil sige uden at fastsætte en frist), hvis den erhvervsdrivende har nægtet at levere varen, eller hvis forbrugeren inden aftalens indgåelse har oplyst den erhvervsdrivende om, at det er afgørende for forbrugeren, at levering ikke sker senere end den aftalte dato.